

Финални предлог резолуције Европског парламента о изборима у Србији

Пише: Документи
среда, 07 фебруар 2024 15:53

Посланици Европског парламента усагласили су данас предлоге и израдили су финалну верзију Резолуције Европског парламента о изборима у Србији. Овај документ наћи ће се сутра пред европосланицима у Стразбуру.

У извештају се наводи да ЕП жали што су српски парламентарни и локални избори одржани 17. децембра 2023. одступили од међународних стандарда и обавеза Србије на слободне и поштене изборе због упорне и систематске злоупотребе институција и медија од стране актуелних званичника да би стекли неправедну и неприкладну предност.

„ЕП сматра да се ови избори не могу сматрати одржанима у праведним условима; узнемирени смо извештајима о широко распрострањеним и систематским преварама које су угрозиле интегритет избора у Србији.

Финални предлог резолуције Европског парламента о изборима у Србији

Пише: Документи

среда, 07 фебруар 2024 15:53

У тачки 2 ЕП напомиње да је посматрачка мисија констатовала да је изборни дан протекао глатко, али да су га обележили бројни процедурални недостаци, укључујући недоследну примену заштитних мера током гласања и пребројавања, честе случајеве пренатрпаности, кршења тајности гласања и бројне случајеве групног гласања;

„Изражавамо озбиљну забринутост због тих неправилности и укупног изборног окружења, који је пао испод очекиваних стандарда за земљу кандидата за чланство у ЕУ. Подсећамо српске власти да је правилно функционисање демократских институција Србије у сржи процеса придруживања Србије ЕУ и методологије приступања ЕУ“, наводи се у тексту.

Позивамо Европску комисију да покрене иницијативу за слање експертске мисије у Србију како би проценила ситуацију са недавним изборима и постизборним дешавањима у настојању да се олакшају предуслови за успостављање неопходног друштвеног дијалога који би довео до поновног успостављања јавног поверење у институције и за процену и решавање системских питања владавине права у Србији, посматрајући пример „Прибеових извештаја”

Шта пише у наставку Резолуције о изборима у Србији:

3. ЕП са озбиљном забринутошћу констатује да постоје бројни докази које су прикупили међународни и домаћи посматрачи који показују активности које су претходиле и током изборног дана које су могле променити изборни исход, а које су могле критично утицати, посебно на резултате избора за Град Београд и озбиљно нарушити легитимитет парламентарних избора;

4. Позивамо на независну истрагу угледних међународних правних стручњака и институција о нерегуларностима парламентарних, покрајинских и локалних избора, са посебним освртом на изборе за Скупштину града Београда, као поједине наводе, укључујући и оне у вези са организованим миграцијама бирача на локалном нивоу које превазилазе делокруг обухваћен извештајима ОЕБС/ОДИХР; подржавамо брзо организовање ад хоц мисије за утврђивање чињеница у Србији, уз учешће Европског парламента;

Пише: Документи
среда, 07 фебруар 2024 15:53

5. Позивамо Европску комисију да покрене иницијативу за слање експертске мисије у Србију како би проценила ситуацију са недавним изборима и постизборним дешавањима у настојању да се олакшају предуслови за успостављање неопходног друштвеног дијалога који би довео до поновног успостављања јавног поверење у институције и за процену и решавање системских питања владавине права у Србији, посматрајући пример „Прибеових извештаја”;

European Parliament
2019-2024

<Date>{27/10/2023}07.02.2024</Date>

JOINT MOTION FOR A RESOLUTION

to wind up the debate on the statements by the Council and the Commission

pursuant to Rule 132(2) of the Rules of Procedure

on the situation in Serbia following elections

Pedro MARQUES, Andreas SCHIEDER, Tonino PICULA, Thijs REUT

on behalf of S&D Group

6. Жалимо због недостатка институционалног одговора на озбиљне сумње о умијешаности садашњих званичника у изборну манипулацију и злоупотребу, што као последицу има некажњивост и осигурава континуитет ове праксе; са забринутошћу

примећујемо да неке од изборних неправилности које су довеле до избора у децембру 2023. представљају потенцијално кршење српског закона и Устава; наглашавамо да ће ова пракса наставити да подрива поверење у изборне процесе и институције у Србији, ако јој се дозволи да опстане без икаквих последица, неповратно ометајући демократску владавину и даљу европску интеграцију; наглашавамо важност детаљне истраге свих притужби у вези са изборима, укључујући недавни захтев поднет Уставном суду за поништавање избора за Скупштину града Београда 17. децембра 2023. коалиције „Србија против насиља“;

7. Изражавамо жаљење због недостатка резултата у процесуирању и санкционисању прекршаја на изборима, укључујући озбиљне оптужбе о незаконитој манипулацији бирачким списком и бирачким правима, притиске и застрашивања грађана и изборних кандидата, случајеве корупције, фалсификовања потписа грађана, клијентелизма, нелегитимне и незаконите злоупотребе података о грађанима, злоупотребе државног положаја и недостатак ефикасних механизма за спречавање носилаца да стекну неправедну институционалну предност на изборима;

8. Позивамо српске власти да истраже, кривично гоне и приведу правди оне који су одговорни за било која кривична дела током избора и нападе на студенте;

9. ЕП осуђује оркестриране нападе српских званичника на посматраче избора, укључујући чланове Европског парламента, и позива на повратак уважавајућим и конструктивним дискурсима, наглашавајући важност међусобног поштовања у демократском процесу; дубоко смо забринути због покушаја дискредитације и застрашивања посматрача; позивамо српске власти да предузму све неопходне кораке да избегну било какве даље кампање дезинформација против посматрача избора и да успоставе услове који омогућавају домаћим и међународним посматрачима да ефикасно обављају свој посао, да их заштите од било каквог насиља, претњи, одмазде, штетне дискриминације, притиска или било које друге самовољне радње као последице њиховог легитимног остваривања својих права и слобода; похваљујемо рад домаћих посматрача из Центра за истраживање, транспарентност и одговорност (ЦРТА) и Центра за слободне изборе и демократију (ЦеСИД);

Забринути смо због „пасивизације“ адреса становања одређених категорија грађана, укључујући оних који живе на подручју Београда и јужне Србије, чиме им се одузима право гласа; позивамо надлежне органе да отклоне ова озбиљна кршења изборних права без даљег одлагања

10. Забринуте смо због „пасивизације“ адреса становања одређених категорија грађана, укључујући оних који живе на подручју Београда и јужне Србије, чиме им се одузима право гласа; позивамо надлежне органе да отклоне ова озбиљна кршења изборних права без даљег одлагања;

11. ЕПП подстиче Републику Србију да се позабави забринутошћу у вези са учешћем националних мањина у изборном процесу, обезбеђујући доследну примену критеријума за статус мањине и решавајући рањивости на притиске и куповину гласова;

12. Позивамо српске власти да обезбеде институционална решења за превазилажење тренутних проблема; позивамо на правилно функционисање парламента и владе, без сталног циклуса кампања и честих ванредних избора;

13. Подстичемо српске власти да поврате поверење бирачког тела у цео процес, омогуће потпуну транспарентност изборних процедура и обезбеде одговорност органа власти који спроводе изборе или се мешају у њих; позивамо српске власти да у потпуности и суштински сарађују са ОЕБС -ом, Европском унијом и Саветом Европе и да олакшају инклузиван процес у обезбеђивању изборних права и слобода, институција и процеса, уз учешће домаћих посматрача избора и политичке странке; поздрављамо све истинске кораке у том правцу;

14. Са забринутошћу примећујемо да Србија није применила многе дугогодишње препоруке ОЕБС-а у вези са главним питањима изборног процеса, упркос томе што је на то више пута позивана, укључујући и од стране Европске комисије; примили смо к знању недавне измене и допуне које су селективно адресирале неке од претходних препорука ОДИХР-а и Венецијанске комисије, посебно оне које се односе на правни оквир за финансирање изборне кампање;

15. ЕП се радује коначном извештају ОДИХР; позивамо Србију да спроведе препоруке из Заједничког мишљења Венецијанске комисије и ОЕБС из децембра 2022. о уставном и законском оквиру који регулише функционисање демократских институција у Србији, посебно о приступу конкурентских кандидата медијима, повећању транспарентности и одговорности финансирања кампање, мера за сузбијање притиска на бираче, злоупотребе административних ресурса, а уз консултације са стручним ОЦД и много пре наредних избора како би се спречиле нове неправилности и преваре и гарантовало демократско функционисање земље;

16. Позивамо Србију да примени препоруку ОДИХР-а да спроведе свеобухватну ревизију Јединственог бирачког списка (УВР) како би се позабавила забринутошћу у погледу тачности, укључујући наводе о миграцији бирача и уписима преминулих особа; забринути смо због навода да је Јединствени бирачки списак већ забележио значајан пораст бирача у градовима у којима ће се локални избори одржати касније 2024. години;

Осуђујемо одсуство медијског плурализма током предизборне кампање, дезинформације и обиље неетичког и пристрасног медијског извјештавања у корист владајуће странке; са забринутошћу примећујемо да је велики број медија под утицајем или контролом власти, што је довело до неравноправних услова за опозиционе кандидате током кампање

17. Подстичемо Републичку изборну комисију да предузме неопходне кораке за решавање забринутости око транспарентности и ефикасности свог функционисања, укључујући благовремено објављивање резултата праћења током периода кампање;

18. Осуђујемо одсуство медијског плурализма током предизборне кампање,

дезинформације и обиље неетичког и пристрасног медијског извјештавања у корист владајуће странке; са забринутошћу примећујемо да је велики број медија под утицајем или контролом власти, што је довело до неравноправних услова за опозиционе кандидате током кампање; осуђујемо нападе које су медији блиски власти покренули на новинаре који критикују власт; жалимо због огромне изложености председника Србије јавности пре и током кампање, брисањем границе између институције председника, државе и политичке странке на власти;

19. Забринут смо што су се, упркос новим законима о електронским медијима и јавном информисању и медијима, услови и плурализам у медијима погоршали; дубоко жалимо што је Регулаторно тело за електронске медије (РЕМ) занемарило своје законске обавезе да пажљиво прати кампању у медијима, извештава о њеним налазима и санкционише медије који су кршили закон, ширили говор мржње и кршили новинарске стандарде; са забринутошћу примећујемо да је РЕМ објавио само резултате праћења за јавне емитере и приватне кабловске канале, али не и за приватне националне канале блиске владајућој странци;

20. Изражавамо забринутост због случајева увредљивих напада и језика у комбинацији са узнемиравањем новинара, активиста за људска права и организација цивилног друштва, у неким случајевима које долазе од владиних званичника, посебно пре избора; позивамо српске власти да се супротставе страном мешању и кампањама дезинформација, да снажно унапреде заштиту независног новинарства и да обезбеде транспарентан медијски пејзаж; наглашавамо да институције ЕУ морају учинити више како би осигурале заштиту права и слобода српских новинара и медија; истичемо да приступ претприступном финансирању треба користити као средство за заустављање даљег погоршања ситуације са слободом медија;

21. ЕП позива на реформу ефикасности механизма за надзор кампање, укључујући Агенцију за спречавање корупције и Комитет за надзор кампање, како би се осигурало благовремено и транспарентно поступање по жалбама које се односе на злоупотребу јавних средстава и ресурса;

22. Наглашава да Србији, као земљи кандидату за чланство у ЕУ, недостају довољно примењени основни ЕУ и међународни демократски стандарди; позивамо српске власти да обезбеде довољно демократских гаранција за одржавање следећих редовних локалних избора 2024, као и будућих избора;

Финални предлог резолуције Европског парламента о изборима у Србији

Пише: Документи
среда, 07 фебруар 2024 15:53
